

Kunstenfestival

Watou

15.07
30.08

Gemeene
A. Geenen
2026

Een organisatie van de Stad Poperinge

PERSMAP KUNSTENFESTIVAL WATOU
EDITIE 2026

PERSBERICHT:

KUNSTENFESTIVAL WATOU GAAT OP ZOEK NAAR WAT WE DELEN

Van 15 juli tot en met 30 augustus 2026 kan de kunst- en poëziefhebber weer in en rond Watou terecht voor een mix van kunst en poëzie. Deze editie van het festival, gecureerd door Danielle Van Zuijlen, Bart Lodewijks en Michaël Vandebril, gaat samen met een groot aantal collectieven, kunstenaars en dichters onder de noemer 'Gemene wegen' op zoek naar wat we delen en onder welke voorwaarden dat kan werken. Lokale makers krijgen een eigen plaats in het festival en ook de Douviehoeve is als locatie terug van nooit helemaal weggeweest.

Gemene Wegen

Onder de titel Gemene Wegen gaan curatoren Danielle van Zuijlen, Bart Lodewijks en Michaël Vandebril met meer dan 60 kunstenaars en 25 dichters op zoek naar wat we delen, en onder welke voorwaarden dat kan werken.

«Gemene Wegen vertrekt van een bestaande weg in Watou: de Gemenestraat, of Chemin Mitoyen, een kilometerslange weg in Watou die de grens met Frans-Vlaanderen vormt. Een weg die niet van één partij is, maar gedeeld wordt tussen twee landen, twee gemeenschappen.

Deze metafoor werd een werkprincipe voor het hele festival.

«Een 'gemene weg' is een gedeelde verantwoordelijkheid van meerdere partijen, een plaats van samenwerking, maar ook van potentiële frictie. Het woord 'gemeen' betekende ooit 'van iedereen'. In de loop van de geschiedenis kantelde het naar 'laag' en 'slecht'. Die kanteling vertelt een verhaal over wat we zijn kwijtgeraakt: vormen van gedeeld gebruik waarbij verantwoordelijkheid voortkwam uit deelname, niet uit eigendom. Deze editie wil die praktijk opnieuw oefenen. Geen feel-good editie over verbondenheid, maar een editie die ruimte creëert om samen te werken, over verschillen heen.»

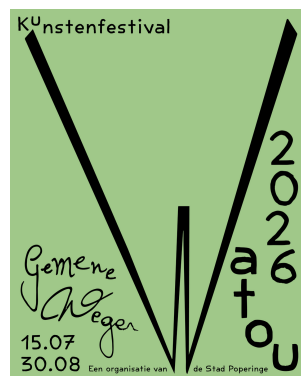
– Danielle van Zuijlen en Bart Lodewijks, curatoren beeldende kunst

Watou heeft zelf ook een Gemenestraat, die het dorp verbindt met Frankrijk en zijn Chemin Mitoyen.

Langs de Gemenestraat en de Chemin Mitoyen kan de bezoeker straks genieten van gedichten van Lisette Lombé en Aurélien Dony.

Watou Font Family

Dit persbericht is opgemaakt in een nieuw lettertype: Watou Font Family. Dit collectieve lettertype (ontwikkeld door O19 en typograaf Bruno Jacoby) is een weerspiegeling van de brede groep mensen die betrokken is bij Watou. In de visuele communicatie van het festival zal geen enkele 'W' op dezelfde manier verschijnen. De lettertypefamilie blijft groeien en evolueren in de aanloop naar én tijdens het festival zelf. Het resultaat is een identiteit die nooit af is. De Watou Font Family is bovendien volledig open source: iedereen kan haar downloaden.

Meer dan 60 kunstenaars en 25 dichters

Meer dan 60 kunstenaars en 25 dichters maken deel uit van de gemene weg die het Kunstfestival deze zomer belichaamt.

Watou 26 verwelkomt volgende kunstenaars:

O19, Ai Ai Poëzie, ANT Collective met werk van Roe Ethridge/Mark Manders/Oksana Pasaiko/Angel Vergara Santiago, Blobotone, Bowness/Fourdinier/Hofmann, Wim Cuyvers, De Ambulanten, Marjolijn Dijkman, Griet Dobbels/Lotte Dodion/Cesar Janssens, Nico Dockx/Caroline Voet/Roalt Zuidervaart, Nicolas Floc'h, Glockner/de Rooter/Miyachi, Johan Grimont, Fiona Hallinan, Diego Herman, Jesse Jones, Bart Lodewijks, Motus Mori, Natural Experiences INC., Osterholt/Uitentuis, Seasonal Neighbours, Şengül Özdemir, Studio Artillerie, Suzanne Treister, Marie Vanderauwera/Sofie Mercier, Volksdansen*, Lois Weinberger.

Curator poëzie Michaël Vandebril koppelt voor de vierde keer dichters aan de kunstenaars.

Het wordt zijn laatste editie, hierna geeft hij de fakkel door.

Michaël staat sterk achter de match met collectieven, nog een artistieke keuze van Koen Vanmechelen die de afgelopen drie edities inspirator was voor het festival.

«Door de koppeling van dichters aan de collectieven wordt de verwevenheid tussen kunst, poëzie en Watou maximaal zichtbaar, wat de grote troef van de vorige edities bleek. Ik zoek naar mogelijke interferenties bij de kunstenaars en dichters aan de hand van hun thema's, methodieken, poetica en identiteitsbeleving om de matching te doen. De dichters maken net als de collectieven nieuw werk dat de verbinding aangaat met de omgeving. Ik kijk erg uit naar de resultaten die de bezoeker aan het denken zullen zetten, inspireren of soms weerstand zullen opwekken, dat mag zeker ook. Het 'gemeen' staat vandaag flink onder druk, hoewel het meer dan ooit belangrijk is in het besef dat we deel uitmaken van een gemeenschap en ook gemeenschappelijke belangen hebben.»

Michael Vandebril, curator poëzie

Daarnaast zijn er nog een drietal nieuwigheden:

- In samenwerking met **Poëziecentrum** krijgen de drie genomineerden voor de **Poëziedebuutprijs** een plek in het festivalparcours. Het publiek kan ter plaatse stemmen voor de publieksprijs. De Poëziedebuutprijs wordt op 28 augustus op Kunstenfestival Watou uitgereikt.
- De vorig jaar overleden **Leonard Nolens** krijgt een kleine hommage in het festivalhuis. Piet Piryns selecteerde enkele gedichten van Nolens die worden vergezeld door 2 hommagegedichten, door **Liesbeth D'Hoker** en **Maud Vanhauwaert**.
- Twee Franstalige dichters uit België, de gewezen *poétesse de Belgique* **Lisette Lombé** en **Aurélien Dony**, die elk resideerden in het kader *Clim@MontS*-project van het **Huis van de Dichter**, krijgen een plek in het festivalparcours met nieuwe gedichten die ze voor het project schreven met als insteek het unieke landschap en natuur van de grensregio.

Watou 26 verwelkomt volgende dichters:

Benzokarim, Pim Cornelussen, Kurt De Boodt, Frederik Lucien De Laere, Paul Demets, Liesbeth D'Hoker, Lotte Dodion, Aurélien Dony, Charles Ducal, Myriem El-Kaddouri, David Giannoni, Rozalie Hirs, Bernke Klein Zandvoort, Ruth Lasters, Lisette Lombé, Sylvie Marie, Carmien Michels, Leonard Nolens, Partij voor de Poëzie, Maud Vanhauwaert, Vincent Van Meenen, Arno Van Vlierberghe.

Tien spraakmakende locaties

Kunstenfestival Watou is dit jaar te gast op heel wat locaties.

Er zijn de vertrouwde locaties uit vorige edities, waar intussen ook het **kasteeldomein van De Lovie** toe behoort. Dit keer wordt ook Studio Artîlerie, de atelierwerking van De Lovie, mee geïntegreerd in de programmatie

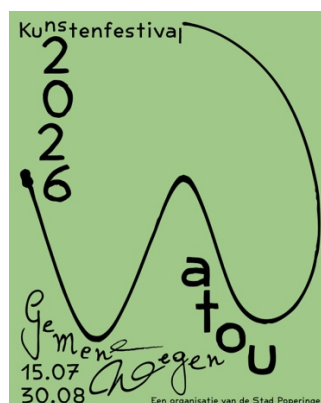
«De samenwerking met de mensen van De Lovie verloopt bijzonder goed. Zo zullen de performers van Motus Mori, het collectief dat dagelijks te zien is op de site van De Lovie, tijdens het festival ook effectief logeren en resideren in De Lovie. Het is mooi als dingen zo samenvloeien in elkaar.»

Annemie Morisse, projectcoördinator

Ook de Douviahoeve doet dit jaar weer zijn intrede op het programma.

De aanwezigheid op de Douviahoeve betekent meteen een ondersteuning van het project van nieuwe eigenaar David De Vleeschauer. Met zijn Red de Boomgaard wil hij niet alleen historische variëteiten in zijn boomgaard in ere herstellen, hij wil ook inzetten op de aanleg van ecologische tuinen en meerjarige plantstructuren.

Twee plekken waar niet alleen bezoekers, maar ook kunstenaars onderdak vinden, zijn de Paterstafel en het Pirate Paviljon van kunstenaar Nico Dockx. Met het initiatief Collectief Watou ontstaat op deze plekken een werking waarin bewoners, lokale initiatiefnemers en kunstenaars activiteiten kunnen voorstellen, bespreken en realiseren. De kunstpraktijken van onder meer Elke Uitentuis en De Ambulanten vormen daarbij een inspiratie voor duurzame lokale samenwerking.

Watou Live

In de geest van collectieven en samenwerkingen met gelijkgezinden, is ook de samenwerking ontstaan die geleid heeft tot Watou Live.

Na een open call selecteerde Watou samen met Muziekcentrum Dranouter tijdens het festival een sterke podiumprogrammatie.

Iedereen die over een festivalticket beschikt, kan op die manier ook genieten van gratis muziek- en poëzieoptreden, filmvoorstellingen en workshops.

«De samenwerking met Dranouter is voor mij het levende bewijs waartoe we als regio in staat zijn als we de krachten bundelen. Twee sterke merken bij elkaar voegen, zorgt voor kwaliteit van de bovenste plank. Dat hierbij ook lokaal talent opduikt, is extra fijn.»

Loes Vandromme, schepen van cultuur

Een van de groepen die straks haar opwachting mag maken, is **Montebaldo**.

Deze Poperingse band omschrijft haar muziek als 'een stad in vogelperspectief bij sluipend avondlicht op de laatste zomerdag'.

Fijn detail: een van de bandleden was jarenlang jobstudent op Watou, nu keert hij terug op het podium.

Op de **Watou Live Affiche** komen volgende artiesten aan bod:

Anima Duo – Arno Van Vlierberghe – Baljuw – Bart Lodewijks & Paul Demets – Bernke Klein Zandvoort – Bie Hinnekint & De Ambulanten – Blue Guys/Cinema Watou – Camilo Donoso – Carmien Michels – Eden Fern – Elke Uitentuis – Emma Hessels – Fiona Hallinan – Frederik Lucien De Laere – Gemene Raad – Glockner/de Ruiters/Miyachi – Herinneringen Guillaume Bijl – Hommage Nolens – Johannes Verschaeve – Lotte Dodion – Manoeuvre – Maud Vanhauwaert – Michaël Vandebril & Bart Pluym – Montebaldo – Mountaintide – Nico Dockx & Ives Maes – Peter Verhelst & Mattias De Craene – Poëziedebuutprijs – RAAS – Rozalie Hirs – ru·is – Ruth Lasters – Sander Boury – Schelpenman – Stefan Hertmans & Marc Reugebrink – Super Confident/Always Worried – Volksdansen* – When Heaven Met Earth – Werend Alleen – Wodiwo

Gratis voor wie een festivalticket heeft.

Data en info: check de Watou Live kalender op www.kunstenfestivalwatou.be.

Naast Muziekcentrum Dranouter, werken ook deze partners mee aan de invulling van Watou Live: Be-Part, Extra City, Kunsthal Gent, S.M.A.K. beweegt en platform 0090.

Painting Hunt

Tot slot organiseert Toerisme Poperinge ook dit jaar weer een Painting Hunt tussen 1 juli en 30 augustus. Tijdens een wandeling van 4 km in Poperinge gaat de bezoeker op zoek naar hints, puzzels en codes. Wie de outdoor escape game tot een goed einde brengt, maakt kans op een wel heel bijzondere hoofdprijs: een origineel werk van de gerenommeerde Belgische kunstenaar Jan Vanriet!

Startpunt is Museumhuis Lucien De Gheus, waar op 24 mei de zomertentoonstelling 'Herinneringen aan het onbekende' opent.

Praktisch:

Kunstenfestival Watou loopt dit jaar van 15 juli tot en met 30 augustus.

Tickets kosten 25 euro, maar op 11 mei start een bijzondere Early Bird-actie: tot aan de start van het festival koop je je ticket aan het verlaagde tarief van 20 euro.

Alle info: www.kunstenfestivalwatou.be

Curatoren Danielle Van Zuijlen en Bart Lodewijks, curatoren beeldende kunst, aan het woord:

Deze editie vertrekt vanuit zeven collectieven die via een open call werden geselecteerd door een brede jury. Van daaruit hebben wij een concept ontwikkeld dat de idee van collectiviteit zelf bevraagt.

In die zoektocht stuiten we op een passage in *Dit was Watou*, Gwy Mandelincks terugblik op drie decennia Kunstenfestival, waarin hij schrijft: «Ik loop over **'gemene wegen'** die voor de ene helft België en voor de andere helft Frankrijk toebehoren.» Pas later ontdekten we dat de weg werkelijk de Gemenestraat heet, en dat er in het dorp een prachtige fysieke metafoor aanwezig is. De titel voor 2026 had zich aangediend.

Gemene Wegen vertrekt van een bestaande weg in Watou: de Gemenestraat, of Chemin Mitoyen, een kilometerslange weg in Watou die de grens met Frans-Vlaanderen vormt. Een weg die niet van één partij is, maar gedeeld wordt tussen twee landen, twee gemeenschappen. Hier begint Watou, schreven we. Deze metafoor werd voor ons een werkprincipe voor het hele festival.

De oorspronkelijke 7 collectieven brachten we in dialoog met een bijkomende selectie van nog eens **20 bijdragen van kunstenaars en collectieven**. Daaromheen groeit tijdens het festival in de Paterstafel een derde laag met bijdragen van lokale makers, met wie we in dialoog gaan tijdens de wekelijkse Gemene Raad. Het Pirate Pavilion van Nico Dockx wordt mogelijk gemaakt door coproducties van Kunsthal Gent en Be-Part en we betrokken verschillende Vlaamse partners om er activiteiten te organiseren.

We hebben de vraag op scherp gezet: wat gebeurt er wanneer je een festival niet alleen organiseert rond wat er getoond wordt, maar ook rond de voorwaarden waaronder iets gedeeld kan worden? Wie ontvangt? Wie gebruikt? Wie beslist mee? En wat blijft er achter wanneer het festival vertrekt?

In De Lovie keren we daarom de vertrouwde verhouding om. De bezoeker komt niet zomaar kunst kijken in een kasteel, maar wordt eerst ontvangen door de plek zelf: een zorggemeenschap waar ruim achthonderd mensen wonen en werken. Studio Artillerie (de artistieke werking van De Lovie) krijgt een plaats in het kasteel, en O19 bouwt in het park een monumentale helling die één gezamenlijk toegankelijke route naar het kasteel vormt.

Ook in het dorp wordt die rolomkering concreet. Met Collectief Watou, het Pirate Pavilion (Nico Dockx) en de Gemene Raad ontstaat een werking waarin bewoners, lokale initiatiefnemers en kunstenaars samen activiteiten kunnen voorstellen, bespreken en realiseren. Dat is geen randprogramma, maar een essentieel onderdeel van *Gemene Wegen*: in het festival wordt niet alleen gepresenteerd, maar

kunstwerken als het Pirate Pavilion en The Blue Guys/Cinema Watou worden ook lokaal gebruikt en mee vormgegeven.

Verschillende kunstwerken maken die inzet zichtbaar. Bij *Motus Mori* doneer je een beweging en ontvang je er een terug. *The Blue Guys – Cinema Watou* opent een prikkelarme filmruimte die je de vrijheid geeft op je eigen manier aanwezig te zijn. Johan Grimonprez verbindt het middeleeuwse gemeenschapsrecht met hedendaagse commons-bewegingen. Bart Lodewijks tekent met krijt op gevels en muurtjes in de omgeving van de Gemenestraat: elke lijn begint met toestemming, gesprek en tijdelijk gebruik.

Een gemene weg is dus geen idyllisch beeld van saamenhorigheid. Het is een gedeelde ruimte waarin samenwerking, frictie, toegang en verantwoordelijkheid telkens opnieuw georganiseerd moeten worden. Precies daar situeert zich voor ons de artistieke inzet van Watou 2026.

Curator Michaël Vandebril aan het woord:

Ook dit jaar staat Watou garant als een plek waar beeldende kunst en poëzie samenkomen en in dialoog treden. Ik blijf aan boord als curator poëzie, het wordt mijn vierde en laatste editie, daarna wordt de fakkel doorgegeven aan een nieuwe curator poëzie. Ik heb een hechte band met Watou, als medeoprichter van het Huis van de Dichter in Watou, het voormalige woonhuis van Gwy Mandelinck dat een uitgelezen residentieplek is voor dichters.

De premisse om met collectieven te werken was een artistieke keuze van Koen Vanmechelen als inspirator van de laatste drie edities van het kunstenfestival. Ik versterk die keuze door aan de collectieven een dichter toe te voegen. Dit resulteert in een kunstwerken en gedichten die in dialoog gaan met elkaar. Op die manier wordt de verwevenheid tussen kunst, poëzie en Watou maximaal zichtbaar, wat de grote troef van de vorige edities bleek. Ik zoek naar mogelijke interferenties bij de kunstenaars en dichters aan de hand van hun thema's, methodieken, poetica en identiteitsbeleving om de matching te doen. De dichters maken net als de collectieven nieuw werk dat de verbinding aangaat met de omgeving. Ik kijk erg uit naar de resultaten die de bezoeker aan het denken zullen zetten, inspireren of soms weerstand zullen opwekken, dat mag zeker ook. Het 'gemeen' staat vandaag flink onder druk, hoewel het meer dan ooit belangrijk is in het besef dat we deel uitmaken van een gemeenschap en ook gemeenschappelijke belangen hebben.>>

Vanuit mijn jarenlange ervaring inzake integratie van poëzie in de publieke ruimte ga ik in gesprek met de kunstenaars en dichters en bevraag hen hoe zij de dialoog willen veruiterlijken tussen het kunstwerk en het gedicht. Sommige collectieven kiezen ervoor om de kunst en poëzie tot één installatie te verwerken; anderen willen liever dat poëzie en kunst ruimtelijk van elkaar worden gescheiden en zo met elkaar in gesprek gaan. Ik werk voor de eerste keer samen met collectief *019* uit

Gent voor de integratie van de poëzie (voorheen was dat Jelle Jaspers – die nu zelf aan een van de deelnemende collectieven als kunstenaar/ontwerper is verbonden). *O19* zal de gedichten visualiseren met een lettertekenset dat speciaal werd ontworpen voor het festival op basis van geschreven letters van bewoners, kunstenaars en dichters. Enkele gedichten krijgen ook een presentatie in audio of projectie.

Nieuwe poëzie van:

- Ai Ai Poëzie: Jelle Jaspers, Christophe Scholliers & **Maud Vanhauwaert** (BE)
- ANT Collective (Karla Paredes, Fedrik Vaessen, Noa Zuidervaart) & **Vincent Van Meenen** (BE)
- Blobotone (Frouke Wiarda, Judith van der Elst en Guy van Belle) & **Rozalie Hirs** (NL)
- Cesar Janssens, Griet Dobbels & **Lotte Dodion** (BE)
- Nina Glockner, Ian Paul de Ruiter, Sachi Miyachi & **Bernke Klein Zandvoort** (NL)
- Motus Mori (Katja Heitmann, Sander van der Schaaf en dansers) & **Carmien Michels** (BE)
- Natural Experiences INC. (Bram Verbeek, Brenda El Rayes, Alies Torfs, Kristoffer Kronander) & **Arno Van Vlierberghe** (BE)
- Volksdansen* (Nixie Van Laere, Maïthé Truyens De Wilde, Elena Vloeberghen) & **Frederik Lucien De Laere** (BE)
- *O19* & **Ruth Lasters** (BE)
- Bart Lodewijks & **Paul Demets** (BE)

De curatoren beeldende kunst, Danielle van Zuijlen en Bart Lodewijks, kozen bijkomende kunstwerken die verbonden zijn het met thema 'Gemene wegen'. Voor deze kunstwerken koos Michaël Vandebril bestaande gedichten die met de kunst in dialoog gaan.

- Seasonal Neighbours & 'Bilaterale akkoorden' van **Myriem El-Kaddouri** (BE), uit: *Hier ligt de waarheid in overdaad*, Pelckmans, 2024
- De Ambulanten & 'Fluisteringen' van **Sylvie Marie** (BE), ongepubliceerd
- Suzanne Treister & 'TaroTrip' van **David Giannoni** (BE) – vert. Jan H. Mysjkin, ongepubliceerd
- Nico Dockx & 'Welkom in graasland' van **Kurt De Boodt** (BE), uit: *Mal dood lam*, Wereldbibliotheek, 2024
- Diane Scherer & 'Aardverschuivingen' van **Pim Cornelussen** (NL), uit: *Tot de zon zwelt*, Pelckmans, 2026
- Wim Cuyvers & 'Geen/niets' van **Benzokarim** (NL), uit: *El Ghorba*, 2023
- Marjolijn Dijkman & 'Daarom' van **Charles Ducal** (BE), uit: *Tijd voor vrede*, Atlas Contact, 2025
- Johan Grimont & 'Al die vertakkingen' van **Partij voor de Poëzie** (BE), 2025